

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Ma van Gyulafehérvár évfordulója

Hat esztendővel ezelőtt csodálatos módon épen ilyen verőfényes téli nap ragyogott. Az erdélyi havasok bércein vakítóan csillogott a frissen leesett hó. Lent a völgyekben a kanyargós, mélyhegyi utakon beláthatatlan néptömeg kigyózott minden városból egy cél felé. Hosszu vonatok végtelen sorra robogott egyetlen állomás irányában. Nagy Erdélyország minden románja, mindenfelől jelen akart lenni egy ünnepélyes manifesztáción, amelynek történelmi jelentőségét szántak a rendezők. Gyulafehérvár, ez a kis erdélyi város hat esztendővel ezelőtt tényleg történelmi nevezetességre is tett szert. Szimbóluma lett a román nemzeti öntudat újjáébredésének és elsősorban a demokráciának, a liberalizmusnak, melynek friss, üdítő szellemét egész Európában tele tudóval szívták magukba a háború alatt vérbe gázolt néptömegek.

Hat esztendő óta száz esztendővel vénült a világ. Gyulafehérvár ma már csak történelmi emlékké vált. A lelkesedés lángjai kibillantak, az eszmék fénye elhalványult, az ideálok tüze elhamvadt.

Magyarok új sorsukban de sokszor idézik Gyulafehérvár történelmi határozatait. Talán mégis el fog jönni az idő, amely bizonyítani fogja, hogy nem reménytelen tekintet az, amely Gyulafehérvár felé néz.

A gyulafehérvári nagygyűlés emlékeztetere, a görög keleti katedrálisban ma délelőtt fényes egyházi segédlettel Te Deumot tartottak, amelyen a katonai és a polgári hatóságok fejei vettek részt. Az iskolákban mindenütt ünnepséget rendeztek, amelyekben a nap jelentőségét méltatták. Az Astra, román kulturális egyesület a városháza dísztermében gyűlést tartott, amelyen az egyes szónokok kiemelték a mai évforduló fontosságát.

A Népszövetség döntött a görög-bolgár incidens ügyében

Megállapították Görögország felelősségét

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből táviratozzák: Ma tért vissza a görög-bolgár népszövetségi bizottság a helyszínen megtartott vizsgálat befejezése után Athénból. A bizottság a tanácsnak a legkzelebbi napokban jelentést tesz az eseményekről.

A belgrádi Vremetudni véli, hogy a Népszövetségi bizottság megállapította Görögország felelősségét a Petrics elleni felvonulásban és ezért represszáliakkal sújtja.

Fegyveres összeütközés az ír-angol határon

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az ír határon tegnap komoly összeütközés történt. A Pilippadown melletti őrháznak ír szabadságharcosok elleni támadást. A leíjonvezetéseket elvágták. Az összeütközés több áldozata van. A harc az ulsteriek visszaverésével végződött.

Megkezdik a külföldiek szigorú ellenőrzését Magyarországon

— Budapesti tudósítónk távirata —

Tegnap jelent meg a magyar belügyminiszter rendelete a külföldi állampolgárok tartózkodásáról és jelentkezéséről.

A külföldi honosok jelentkezését február elsejéig meghosszabbították. Ezenkívül a hatóságok csak olyan esetben mellőzik az eljárás megindítását, ha a külföldi honos bebizonyította, hogy a rendes határidőn belül, önhibáján kívüli okból nem jelentkezhetett. Míután a határidő további meghosszabbítására nincs kilátás, a

jelentkezés elmulasztása nemcsak büntetést, hanem kiutasítást is előidézhet.

Ugyancsak a rendelet értelmében megváltozik a munkavállalás céljából Magyarországra érkező külföldiek helyzete, amennyiben ilyenek a jövőben csak belügyminiszteri előzetes beutazási engedély alapján mehetnek Magyarországra. Akik a beutazási engedélyt nem tudják felmutatni, azoknak utlevélre rávezetik, hogy munkát nem vállalhatnak.

Ujabb lázadás Kinában

Harmincöt halott

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: Kinában újabb forradalmi mozgalmak észlelhetők. A hadsereg kötelékében formális lázadás keletkezett, több városban a csapatok megtagadták az engedelmességet és fegyveresen álltak ellent a tiszteknek.

A lázadás több helyen véres összeütközésre vezetett Cu-fuban a tengerész-katonák a kormánycsapatokkal ütköztek össze.

A város legfőbb terén órákig tartó formális ütközet folyt le és a puskaropogás a késő éjjeli órákig rettegésben tartotta a lakosságot.

Végre is a kormánycsapatok rohammal foglalták el a barrikádokat, de ekkorára már harmincöt halott és számos sebesült hevert a romok között.

Pekingből jelentik: A kínai diákok hatalmas tüntetést ren-

deztek és forradalmi csapatokat szerveztek a kormány megbuktatására. Egy kommunistaellenes pekingi újság épületét felgyújtották. Feng tábornok, hadseregőparancsnokot a kormány megkérte, hogy lépjen közbe a felkelők leverésére, azonban Feng ezt a kérést nem teljesítette.

A szenátus alelnöke Nagyváradon

Tegnap Nagyváradra érkezett Tony Iliescu, a szenátus első alelnöke, aki egyike a liberálispart legerősebb oszlopainak, emellett Bukarest legjobb ügyvédei közé tartozik. Tony Iliescu nagyváradi látogatásának semmiféle politikai jellege sincs; kizárólag magánügyeinek intézése céljából jött.

Nagyvárad árfolyamok

Magyar korona	318 — áru	320 pénz
Dollár	222 —	221 —
Cseh korona	658	655
Svájci frank	4280	4270
Osztrák shilling	3030	3020
Francia frank	895	885
Angol font	1078	1076
Lira	900	890

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 23750

BERLIN . . . 12345 PARIS 2085—

NEW-YORK 51875 PRAGA 153750

LONDON . . 2513— B.PEST . . 7270

BÉCS . . 7315—

Matlekovits Sándor meghalt

— Budapesti tudósítónktól —

Tegnap délután meghalt Matlekovits Sándor dr., valóságos belső titkos tanácsos volt államtitkár, az Országos Iparegyesület elnöke. Matlekovits Sándor a magyar gazdasági élet egyik legkiemelkedőbb alakja volt, akinek számos nagyszerű iniciatívája termékenyítően hatott a magyar iparra. 82 éves volt.

Románia delegátusa lett a Népszövetség gazdasági bizottságának elnöke

— Az Estilap eredeti távirata —

Genéből jelentik: A Népszövetség gazdasági bizottsága tegnap elnökévé választotta Paul Negulescu román delegátust. A bizottság első ülésén tárgyalta a gazdasági szakértők jelentéseit, majd foglalkozott a Loucheur által aiánlott nemzetközi gazdasági konferenciával is.

Apolló mozgószínház**Slóger!****Slóger!**

Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek

Az utolsó ember

A legszebb filmtörténet 6 felvonásban

Sirni és kacagni kell JANNINGS csodálatos művészetén

HIREK

* Regman prefektus a váradai vasházban. Megírta az Estilap, hogy a Szarvas-sor 7. szám alatt iőlépült az első váradai vasház, amely — külföldi szisztéma szerint — préselt vaslemezből készült. A csinos kis épületet a minap megátogatta dr. Regman Miklós prefektus is, aki nagy tetszéssel szemlélte az építkezési technikának ezt az érdekes és új produktumát. A prefektus a legnagyobb meglepetését fejezte ki a látottakon és kijelentette, hogy — véleménye szerint — a vasházak rendszeresítése jelentékenyen elő fogja segíteni a váradai lakásinség megszüntetését. Eppen ezért, — ugymond — teljes támogatását biztosítja az akciónak, amely a lakáskérdést ilyen építkezésekkel igyekszik Váradon megoldani.

* A Gyermekbarát szerdai tevédelutája a Royal bálfeben holnap 2-án délután 5 órakor.

* Tomescu vezérinspektor még néhány napig marad Váradon. D. Tomescu belügyminiszteri vezérinspektor ma délelőtt tovább folytatta a vizsgálatot a városházán. Tomescu inspektor értesülésünk szerint még néhány napig marad Nagyváradon.

* Waldbauer dec. 12. Musica.

* Balázs Jenő dr. továbbra is megfigyelés alatt marad. Jelentettük tegnap, hogy az elmekórházban megfigyelés alatt álló Balázs Jenő ügyvédet dr. Sovrea Valér vezetőügyész engedélyével átkísérik az államrendőrségre. A vezetőügyész, miután a megfigyelési határidő még nem járt le, a rendőrség által kért engedélyt nem adta meg, s így a merénylő Balázs dr. továbbra is az elmekórház lakója marad.

* Megérkezett a Die Dame legújabb száma, kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Alkalmazottak csoportjának össziintéző bizottsága i. hó 14-en szerdán este 8 és fél órakor értekezletet tart a Munkás Otthonban Wilson (Füzes) utca 1. Pontos megjelenést kér a csoport vezetésétől.

* A Die Dame legújabb száma 70 Leiert kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* A Film Riport december 1-én megjelent 67-es számában a filmstarok legkedveltebbjeiről írt általános érdeklődésre találó közleményeknek Glória Swanson legújabb botránya Rod la Rocque-ai, kártyavárban laknak az amerikai iunstarok. Filmszínészek súlyos balesete, titkos mozdírámaírók jelentkezhetnek, Nem minden filmprimadonna enniváló stb. Irodalmilag is elsőrangú cikkek adnak értékes keretet. Rejtvények, megjéjtések, megjéjtők névsora egészítik ki a lap magas nívóju tartalmát. Ára 8 lei, kapható minden újságárusnál.

* 5-ös számú Die Dame kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára 70 Lei.

* Mulatozás közben elfogtak egy váradai betörőbandát. A nagyváradai államrendőrség egy több tagból álló fiatalokru társaságot fogott el. A kitűnő együttes eddigi megállapítás szerint több mint százezer lej értékű lopott holmit hamozott össze. A jól megszervezett betörőbanda tagjai már hónapok óta tűzik manipulációikat és most is csak véletlen folytán kerültek rendőrkézre. A Borodi-csoport egyik tagaj leplezte le a társaságot, amely egyik külvárosi lebujban rendezett most hangos dárídókat. A detektiv, akit a társaság egyik tagja sem ismert, adatelepedett az asztalhoz és az el-ejtett beszélgetésből megállapította, hogy veszedelmes be-

törőtársaság közelébe került. A mulatság végén a társaság valamennyi tagját előállította a rendőrségre, ahol még az északa megkezdők khalgátasukat.

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma, kedden 5, 7 és 9 órakor

Perdita

Boccaccio után 7 felvonásban

A főszerepben: Bernhardt Goetzke, Werner Krauss, Xenia Desni, Hanna Ralph, Ivy Duke, Lionel Barrymore.

Jón **Botrány** Jón

Rod la Rocque és Glória Swanson.

* Súlyos testi sértés a szénakazal tövében. Váradszőlős határában Bagosi Ferenc és Stokker Mihály 1923 július 22-én szénát raktak kazalba. Stokker adogatta a szénát, Bagosi pedig kazalba rakta. Amikor már készen voltak, a kazal eldőlt. Ezen összeveszett a két ember és a pörpatvar bevében Stokker beleesett egy vasvillába. Három hétig feküdt utána a kórházban. A törvényszék ma vonta felelősségre Bagosit és Magrini ügyész vádbeszéde után gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért 1500 leire ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

* Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb hasi kötöket készít Kovács Sándorné (Nilgesztelep) pályaudvarral szemben.

Elegáns nő AGI crémet használ

Mikulási és karácsonyi cukorkavásár

Aszódynál Sas-palotában megkezdődött. 1612

Most érkeztek szenzációs kottaujdonságok a Hegedüs Hirlapirodába:

Ott állt a fürdőkád közepén Helén	24.-
All Alone: Sommernacht blaue Sommernacht Waltz-Song.	15.-
So jung komm'n wir nicht mehr zusammen	15.-
Frag dein Herz Foxtrot	15.-

Vásárlás előtt saját érdekében tekintse meg

Back Bernát

Mária királyné (Bémer)-tér 1 sz. alatt ujonnan berendezett tiz etét, hol

butorszövet, hencsertakáró, szőnyeg, ablakfüggöny, ág- és asztalterítők legolcsóbban és legnagyobb választék mellett szerezhetők be 2003

Üzleti felosztás miatt

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás

Az összes raktáron levő áruk minden elfogadható árban kiárusítottainak

RENAISSANCE S. A.

divatáruház, Bul. Reg. Ferdinand 2.

RÁGOM A GUMMIT

Mert ez a legujabb angolkór Váradon

— Parancsoljon, Szerkesztő ur, aziveskedjék választani a rágó-gummit. Legujabb angol gyárt-igazán élvezni fogja.

— Igyan mi élvezetet talál az örökös kérdésekben.

— Csodálom a konzervativizmusát, drága Szerkesztő ur. Én boldulok minden után, ami hipermodern, ami új, izléses, ötletes, élvezetes. Miért ne rajonganék épen a rágó-gummiért, ami Amerikában és Angliában már több mint száz esztendő, épen most kezd kimenni a divatból, utálatos, émelygős, undorító és kellemetlen?

— Unalmas már ezekkel az örökös nagyképű csipkedéseivel. A magam részéről a világ minden kincséért nem vennék a szá-jamba ilyen vacakot. De liberálisnak kell lenni, meg kell adni minde-
 nek a teljes jo-
got a kérdésre.

— Félreért Szerkesztőm. Hiszen én rágom a gummit. Utálom, de rágom. Mert divat. Olyan szorgalmasan rágom, hogy ezzel az energiával még produktív munkát is tudnék végezni. Én tehát nem lehetek elvi ellensége a gumminak.

— Nézze mégsem bolondok az amerikaiak. Valami jó mégis lehet ezekben a gummikban. Például helyettesíti a dohányzást. Most, amikor a cigaretták már méregdrágák és drága mérgek lettek, a szenvedélyes dohányzó számára direkt megváltás lehet.

— Nem hiszem. Mert egész idő alatt, míg a gummit rágom, vágyódva gondolok a bűzös, émelyítő, kiállhatatlan regálra. Alig várom, hogy a masszát kiköpjem és rágyujthassak. A rágó-gummi után valószínű isteni élvezet a cigarettá.

— De mégis, amíg rág, legalább nem dohányzik.

— Fordítva. Amíg dohányzom, legalább nem rágom. És higgye el, Szerkesztő ur, nekem ez a fontosabb.

— Szóval ön a gummirágás martírjának szeretné kijátszani magát.

— Van benne valami. Ez a szerep nehéz, fárasztó, egyáltalában nem esztétikus, de legalább hálás.

— Nem értem.

— Én ezt az ügyet is filozófiai alapon fogom fel. A gummirágás szimboluma a mi egész életünknek.

— Hogyan? Magyarázza meg.

— A gummirágás imitálja a táplálkozást, de nem az. Helyettesíti a dohányzást, de nem az. Nehéz munkában kifáradt idegek csillapítására megnyugtató szolgál, de mi négy szemközt bevallhatjuk egymásnak, Szerkesztő ur, hogy mi nem vagyunk nehéz munkában kifáradt produktív lények és a gummirágás egyáltalában nem csillapítja felzaklatott idegeinket.

— Hát akkor miért szimbólum?

— A kérdésnek szimboluma.

Ne tessék rossz értelemben venni, nem akarok sérteni senkit. De tény az, hogy a mi egész életünk kérdése a vegetálásnak bizonyos kellemetlen formája, mely ügyesen leplezi életünk minden értelmességét és haszontalanságát.

— Ön egy kissé messzire megy a következtetésekben.

— Nem Szerkesztő ur. Nekünk

nicsenek nagy vágyakozásaink, szenvedéseink, szenvedélyeink, akarásaink. Nem merünk kockáztatni semmit, nicsenek nagy erőnyeink és nagy hibáink. Örizzük mindent valóságos izgalomtól és megpróbáltatástól. De imitáljuk a világvárost, Amerikát, a nagy

Garami Ernő karácsonykor visszatér Budapestre

Buchinger, Lovászy és Hatvany Lajos számára is megszűnik a száműzetés

Bécsi tudósítónk jelenti: A magyar emigráció likvidálása körül újabb fordulat keletkezett. A magyar kormány néhány októrista politikusként lehetővé öhajítja tenni hazakerülését. A magyar kormány ezt az elhatározását MacDonald volt angol munkásmiszter néhány hét előtti budapesti látogatásával hozza összefüggésbe. S hogy a kérdés csak most kerül napirendre, elsősorban azzal magyarázható, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök biztosítani akarja azt a látszatot, hogy a kérdés aplanálására a magyar kormánytól származik az impulzus.

A magyar emigránsok közül a legkönnyebben Garami Ernő hazatérését illetőleg jött létre megállapodás. Ellene nem is a forradalmi Magyarorszá-

Arányokat. Csak rájuk a gummit, de megemészteni nem tudunk semmit. Hát nem szimbólum ez? Nem Nagyvárad szimbóluma?

— Na és meddig fog tartani ez a divat?

— Boldog leszek, ha látom, hogy a kávéházban minden ügynök kérődni fog. Mert akkor nyugodtan kiköphetem ezt az utálatos, modern bagót és lelkiismeretfurdalás nélkül rágyujthatok egy jó, csempészett cigarettára. —drb.

gon tanúsított viselkedése, hanem a Jövő című, időközben megszűnt bécsi napilapnak magatartása miatt merültek fel kifogások. Valamivel fokozottabb, — de szintén elsimítható — ellentétekkébe ütközött még három száműzetésben élő magyar politikusként hazatérése. Ezek: Lovászy Márton, Buchinger Manó és Hatvany Lajos.

A magyar emigráció sorsában kétségkívül jelentős fordulatot jelentene a négy exponált politikus hazatérése. Érdekes különben, hogy a magyar kormány a kérdés megoldásába bizonyos szentimentális színezetet is bele akar vinni, mert arról van szó, hogy száműzetésükből ezek az emigránsok karácsony ünnepére térhesse-
nek vissza hazájukba.

Tárgyalások kezdődnek a váradai liberális párt és a magyarság között

Új kurzus a kisebbségekkel szemben Mosoiu miniszter e héten Nagyváradra érkezik

A Bratianu kormányzat uralmának utolsó fázisát úgy lát-szik emlékeztetessé akarja tenni a kisebbségek számára. Politikai körökben hetek óta per-traktálják, hogy

a kisebbségekkel szemben új politikai kurzus kezdődik.

Arról van szó, hogy a kormány részéről puhatolódások, majd komoly tárgyalások indultak a kisebbségi pártok és főleg a magyar párt vezetőivel és hogy a tárgyalások komoly-sága iránt kétség se támadhas-son, már

a közeljövőben olyan kormányintézkedésekre van kilátás, amelyek azt fog-ják bizonyítani, hogy a kormány tudatában van a kisebbségekkel szemben eddig elhibázott politikájá-nak

és azt minden áron reparálni öhajítja. Szó van arról, hogy a választások idejére a tárgyalá-sok olyan stádiumba jutnak, a mely lehetővé teszi, hogy a li-berális párt és a kisebbségi

pártok közös paktum alapján vesznek részt azokon. A tárgyalások a legteljesebb disz-kréció jegyében folynak, azok-ról semmi nem szivárog ki és így különösen érdekesnek tar-tunk minden olyan értesülést, amely

olyan helyről származik, a hol a kormány politikai szándékaival tisztában vannak.

A nagyváradai liberális párt egyik vezérfőnöke, aki ma érke-zett haza Bukarestből, és ott tájékozódott a politikai hely-zet felől, munkatársunknak a hozzáintézet kérdésre a kö-vetkező felvilágosításokat adta:

— A liberális párt nagy hajdan-dóságot mutat arra, hogy a ki-sebbségekkel megegyezést hozzon létre. Értesüléseim szerint

a székellyekkel folytatott tár-gyalások már megállapodásra vezettek és sikerrel kecse-gtetnek a magyar párttal most folyamatban levő tárgyalá-sok is.

— Hogy a kormány a tárgyalá-sok teljes komolyságát demon-

Nagyvárad város bankettet ad az ujságíró-kongresszuson

E hét szombatján kezdődik Nagyváradon a kisebbségi ujság-írók országos kongresszusa. Az ujságírók nagy-gyűlése — függet-lenül a tárgyalásra kerülő sajtó-problémától és kari kérdésektől, — jelentős eseménye lesz a város-nak. Az Erdély minden részéből ideözönlő magyar ujságírókon ki-vül eljönnek a bukaresti román sajtó igen kivételes reprezentán-sai is. Mille Constantin, Bran-nisteanu, Nichifor Crainic és Costa Foru olyan alakjai a ro-mán zsurnalisztikának, hogy Vá-radra érkezésük külön esemény-ként jegyezhető fel. Maga a kor-mány is képviselteti magát Ri-u-letz által, aki a miniszterelnök-ségi sajtóosztály főnöke.

A váradai ujságírók, akik nagy körültekintéssel készítik elő a kongresszust, már meghívták a közös ebédre a városi és katonai hatóságok fejeit is. Így tegnap dr Regman Miklós prefektus, Hanzu generális, Bucico polgár-mester, s a tanács több tagja je-lentették be részvételüket, s az eddigi tervek szerint maga a vá-ros is bankettet ad a vendég uj-ságírók tiszteletére.

Ugyancsak a kongresszus alkal-mával avatják fel a váradai ujság-írók klubját is. A klub diszelnök-ségét Hanzu generális, dr Regman prefektus és dr Cziffra Kálmán már el is vállalták. Röviddel a fel-avatás után kerül sor a klub vég-leges megnyitására.

strálja, már jóval a tárgyalások előtt olyan biztosítékokat szolgál-tat, amelyek

bizonyítékát adják legtelje-sebb jóhiszeműségének.

Eppen bukaresti tartózkodásom alatt fogadta el a minisztertanács Anghelescu közoktatásügyi mi-nis-ternek a magánoktatás re-formjáról szóló törvényjavaslatát, amely még e héten a parlament elé kerül és amely a kisebbségek számára nagy kedvezményeket tartalmaz. Az új törvény szerint

a kisebbségeknek joguk van iskolákat létesíteni a közokta-tásügyi miniszter jóváhagyása mellett. Ezekben az iskolák-ban a tanítási nyelv az illető kisebbség nyelve, azonban meghatározott számú órán az államnyelvet is tanítani kell. Ezek az iskolák államsegélyt is fognak élvezni és már az 1926 évi költségvetésbe tekin-télyes összeget vesz fel a kor-mány e célra.

— A kormány köréből nyert ér-tésülésem szerint a községi válas-tások határideje még nincs meg-állapítva. Az már bizonyos, hogy ebben az évben nem tartják meg a választásokat. A kormány heiy-zete szilárd és közeli kormányvál-tozásról nincs szó.

Egészen bizonyos, hogy a köz-

ségi... kormány fogja lefolytatni.

— A kormány tagjai a múlt héten ugyanis értekezletet tartottak, amelyen a liberális párt szervezeteinek megerősítésével foglalkoztak és minden részletre kiterjedő tervet fogadtak el a pártszervezetek kiépítésére nézve.

— Moscu miniszter, aki az erdélyi pártszervezés munkáját végzi, e héten Nagyváradra érkezik és utasításokat fog adni a megyei és városi szervezetek kiépítésére.

— A legutóbbi kormányértekezlet ugyanis elhatározta, hogy a szervezeteket új alapokra helyezi és már kijelölte az egyes szervezetek új vezetőit is.

— Ami a nagyváradai és biharmegyei liberális pártszervezetnek a kisebbségekhez való viszonyát illeti, kijelenthetem, hogy függetlenül a bukaresti tárgyalásoktól,

keresni fogjuk az összeköttetést az itteni kisebbséggel és az emigrációhoz való viszonyt, hogy a legkorábbi időn belül felvegyük.

Hogy most már a váradi Magyar Párt, amely ma kétségkívül legjelentősebb politikai frakció itten, mennyiben tud elfogadható platformot találni a liberálisokkal, az elsősorban a garanciáktól függ, másodsorban annak a megfontolásától, vajon mit érhet el a maga erejéből, s milyen előnyhöz juthat egy okos és mindkét részből korrekt paktum nyomán.

Karácsonyi Zenealbumok

már kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában

Rózsavölgyi	250.— L
Bárd	250.— L
Nádor	250.— L
Moravetz	180.— L
Moravetz hegedűre	120.— L
Moravetz cimbalom	120.— L

Vidékre elküldjük

Ebédli és italoszonygegek mindenféle kivételben a legelőnyösebben beszerezhető Leitner Márton Rt.-nél.

Rövid, kitűnő hangu
ZONGORA
35 ezer leiert
STERNBERG-nél

80 leiert
alakítsa át
női illeklapját a
KLEIN SIMON

cégnél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5. Park-szállodaépület
a legdivatosabb bécsi és párisi formákra 24 óra alatt 1996

Selyemperzsza fényű és mintázatu hencsértakarók, abroszok és ágycarnitúrák
Leitner Márton Rt.-nél

Női, férfi, gyermek hócipők és sa... cipők

legolcsóbb GONDA TESTVÉREK

Ipőáruházában. Bul. Regele Ferdinand 5. kaphatók.
Szörmés bőrcipők nagy választékban.

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd: Yus-Hi operett újdonság negyedszer. B. bérlet. Sorozat szám 69.

Szerda: Diadalmasszony operett, új betanulással, Zöldhelyi Anna szerződött tag első fellépte. Béleten kívül. Sorozat szám 70.

Csütörtök: Román előadás.

Péntek: Diadalmasszony operett, új betanulással, Zöldhelyi Anna felléptével, B. bérlet. Sorozat szám 71.

Szombat délután fél 4-kor: Jó gyermekek Mikulás délutánja, olcsó helyárakkal. Sorozat szám 72.

Szombat este: Erdélyi Népkisebbségi Újságírók tiszteletére rendezett diszeloadás. Kádárné Izsáki Margit vendégfelléptével, És Pippa táncol dráma. Bemutató, bérleten kívül. Sorozat szám 73.

Vasárnap délután fél 4-kor: Kis huncut operett újdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 74.

Vasárnap este: Román előadás. Hétfő: És Pippa táncol dráma másodsor, Kádárné Izsáki Margit vendégfelléptével A. bérlet. Sorozat szám 75.

Kedd: Román előadás.

Szerda: Cárno, repiz bérleten kívül. Sorozat szám 76.

— Ma este Yus-hi. Ma este B. bérletben kerül színre negyedszer a Yus-hi, melynek összes eddigi előadásainak osztatlan nagy sikere volt. Telt nézőtér gyönyörködött a gyönyörű japán kerté varázsolt színpadon játszó exotikus és romantikusan finom cselekményben, a bűbájos és értékes muzsikában, valamint a szereplő művészek nagyszerű játékában. Akit eddig láttak azt az operettet, csak a legnagyobb elragadtatással tudnak róla nyilatkozni. A Yus-hi ma esti előadásán a premier szereplők P. Gaizler Lola, T. Pogány Janka, Bellák Aranka, Tompa, Páger, Stoll és Sós játszik a főszerepeket.

— Zöldhelyi Anna a Diadalmasszony főszerepében. Zöldhelyi Anna, az Erdélyiszerte ismert primadonna, mint ismeretes, Nagyváradra szerződött. A művész, akinek szerződése határozott nyereség, szerda este a Diadalmasszony című szerepében lép fel először, Zöldhelyi Annának a nagyváradai közönség körében is sok tisztelője van, egészen bizonyos tehát, hogy a Diadalmasszony előadását zsúfolt nézőtér fogja végigélni. A Diadalmasszony előadásának másik érdekessége az, hogy teljesen új szereposztásban kerül színre. A szerda esti előadás bérletszünetben, pénteken pedig B. bérletben ugyancsak Zöldhelyi Anna felléptével.

— És Pippa táncol. Szombat este a magyar újságírók országos kongresszusa alkalmából Gerhardt Hauptmann világhírű drámája És Pippa táncol kerül színre Kádárné Izsáki Margit Erdély egyik legkiforrottabb drámai művésznőjének vendégfelléptével. A diszeloadás az ország legkiválóbb hírlapírói lesznek jelen, ami ritka fényt fog kölcsönözni a Hauptmann dráma előadásának. És Pippa táncol.

ban a többi főszerepeket Tóth Elek, Darvas, Hetenyi, Lengyel, Bereng, Stoll és Kertész játszik. — A darabot Lengyel Vilmos rendezi. És Pippa táncol hétfőn A bérletben kerül színre.

— Cárno. A jövő hét szerdáján Bíró Lajos és Lengyel Menyhért az egész világon nagy sikert aratott történelmi drámája a Cárno kerül színre. A magyar drámairodalom e halhatatlan remeke a legjobb előadásban fog menni. A címszerepet Jósika Mici alakítja, a többi szerepeket pedig L. Hollós Juci, Tóth Elek, Lengyel, Darvas, Sós, Stoll és Bereng játszik.

— Jó gyermekek Mikulása. Szombat délután olcsó helyárak mellett a Mikulást váró gyermekeknek tart előadást a színnáz. Rendkívül élvezetes és mulatságos műsort állított össze az igazgató, és a műsor keretében a társulat minden tagja fellép. Lesznek táncok, mókák és kis szindarabok, minden olyan, ami az apróságoknak a legjobban tetszik.

— Kis huncut. Vasárnap délután fél 4-kor egy előadás lesz a színházban, amikor Gilbert pompas operett újdonsága a nagysikerű Kis huncut kerül színre a premier szereposztásában. A főszerepeket Bellák Aranka, T. Pogány Janka, Petrőczy Aliz, Páger, Stoll, Bereng játszik. Vasárnap délutáni előadás mérsékelt helyárú lesz.

H. G. Wells: Az időgép 120—3

Ebédli szőnyeg
Argaman
sürgősen eladó
STERNBERG-nél

1926. évre szóló
Ügyvédi
határidő napló
kapható a
Hegedüs Hirlapirodában.
Ára 400 lei.

Sár- és hócipők

eredeti

amerikai

és

Wimpassing áru

legolcsóbban beszerezhetők

a „DERBY” cipőüzletekben

* Jelenkezni kell az autótulajdonosoknak. Nemrégiben arították meg Nagyváradon a magán és bér autók általános szemléjét. Az ellenőrzés dacára az ismételt felhívásnak számosan nem jelentek meg. A közlekedési ügyosztály főnöke Horváth József rendőrkapitány az Estilap útján hívja fel Biharmegye és Nagyvárad területén levő mindazon autótulajdonosokat, akik a rendes szemlén bármilyen okból kifolyólag nem jelentek meg, hogy a legkorábbi időn belül tegyenek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, mert ellenkező esetben a belügyminister idevonatkozó rendelete értelmében autójukat minden további nélkül kivonják a forgalomból.

Hajójárat Konstanca és Konstantinápoly között

A Hegedüs Hirlapiroda menetjegyzőosztálya közli, hogy a Román Tengerhajózási Társulat (Serviciul Maritim Român) gőzhajói 1925 december 31-ig bezárólag, Konstanca és Konstantinápoly között az alábbi menetrend szerint közlekednek: A „Principesa Maria” személyszállító gőzös indul Konstancából december 3-án, érkezik Konstantinápolyba december 4-én; Konstantinápolyból visszafelé indul december 5-én, Konstancába érkezik december 6-án; Konstancából indul december 10-én, Konstantinápolyba érkezik december 11-én; Konstantinápolyból visszafelé indul december 12-én, érkezik Konstancába december 13-án; Konstancából indul december 17-én, érkezik Konstantinápolyba december 18-án; visszafelé indul december 19-én és érkezik Konstancába december 20-án; Konstancából indul december 24-én és Konstantinápolyba érkezik december 25-én. Onnan visszafelé indul december 26-án és Konstancába érkezik december 27-én. A konstancai indulás ideje mindig éjjel 11 óra, az érkezés Konstantinápolyban délután 2 óra; a Konstantinápolyból való indulás ideje délután 2 óra, míg a Konstancába való érkezés délután 5 óra.

Harc egy elitelt ember ártatlanságáért

Székely Béla kolozsvári hírlapíró röpirata

Már három év előtt, december 17-én történt. Marosvásárhely közelében, a kockamadaras községbe vezető úton meggyilkolták Kohn Ávid küküllőszéplaki terményke-skedőt.

Pár nap múlva letartóztatták Mittelmann József, akkor alig tíz-kilencéves vajai fiatal kereske-dőt, ki Kohn Dáviddal volt a vég-szes uton, de megmenekült.

A tett színhelyén megtalálták Mittelmann bárdját. Koronka községben Kis Antal ártáján, hova Mittelmann a gyil-kosság után bevitték, egy istálló-ban megtalálták Kohn Dávid pénz-t is. Mittelmann József mindent megad. Megkínózza a csendőrförmes-t. Mégis tagad.

A törvényszék és a többi köz-szabó Bizonyítékok nélkül, de az ok fatális egybeeséséből, ren-deleg tanu kihallgatása után meg-lapítja, hogy Mittelmann József bűnös.

Elítélik. A Semmitőszék pedig jogerősen kilenc évi fegyházra.

Mittelmann József szinte már öt-harmadik éve senyved a börtö-ben.

Ártatlanság. Bár teljes bírói korrektséggel és egyezkedéssel, mégis jussimord-riént: Ártatlanság itéltek el.

Ezekkel a drámai szaggatottsá-gal, mondatokkal kezdődik Székely Béla, a kiváló kolozsvári új-ságíró, az elmúlt napokban megjelent röpirata; fekete-keretes, nagy fedőlapon vörös betűkkel írt, a cím: Mittelmann! Mit-telmann! Mit-telmann! A bevezetés-en ezt is megmondja Székely Béla: Mittelmann ártatlanságát bi-mutani!

Hogyan? — kérdezi az olvasó — hát még van újságíró, aki ma-gaság ilyesmire vállalkozik? A bizantinizmus, a patholo-gikus szervilizmus, a magasak felé-lő tömjénezés és az alantállók-berugás e klasszikus kor-kában a tollnak olyan forgató-ja, aki szembe mer szállni hivata-lal és általános előítélet-tel? Aki vállalja azt a szerepet, mely úgy másfél-százévvvel ezelőtt Voltairenek, de nagyon-nagyon kétséges, hogy

hozzát-e azt ma? Jogerősen eli-telt ember ártatlanságát meggyő-ződéssel fennen hangoztatni, érte sikraszállni az átértett igazság minden kicsinyes gátat elsöp-rő erejével: ime, a legmagasztosabb emberi és újságírói feladat, ha száz kudarccal, ha szégyenthozó meghurcoltatással, ha egy egész világ haragjának magunkrazudítá-sával jár is!

Röpiratában imponáló alapos-sággal leírja Székely Béla a három év előtt történt borzalmas gyil-kosság minden apró részletét, úgy amint azt a vádlott, a nyomozó közegek és a tanúk elmondották. Főlényes kritikái elmére vallanak azok a következtetések, amiket Székely Béla az egyes tanuvallo-másokhoz és a szakértői vélemé-nyekhez hozzáfűz és e követke-ztetések mind oda konkludálnak, hogy: Mittelmann ártatlan!

A tényállás leírása után Mittel-mann József újrafelvételi indítvá-nyával fejeződik be a röpirat. Mert Mittelmann József, aki le-tartóztatásának percétől fogva ár-tatlanságát hangoztatta, már egy évvel ezelőtt kérte a perújítást. Ennek az újrafelvételi indítvány-nak az indoklása így végződik:

— Évek hosszú során át a leg-megvetésreméltóbb bűncselekmény gyanúja és jogerős terhe alatt szenvedtem és senyved fiatal szer-vezetem; a társadalom jogos meg-vetésének áldozata kilenc kiskorn testvérem és anyám, kiknek el-tartásáról magam gondoskodtam, akik így kenyérkereső, család-fenntartó nélkül maradtak s a leg-borzalmasabb inségnek vannak ki-téve.

— Ártatlanságom a napnál vilá-gosabb. Méltóztassék tehát a Ppa.

Megszüntetik az eljárást a világháború német bűnösei ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

A berlini belga követség közli: A belga kormány meg-szünteti azokat a pereket, amelyeket ama német katonatisz-tek ellen indítottak, akik a háború alatt a megszállott Belgium lakosságával kegyetlenkedtek.

Ez újabb fontos lépés a kiengesztelődés után.

453. al. II. alapján büntetésem i felbeszakitani és a kész bizonyíté-kok következtében vizsgálat nél-kül a 455. al. V. alapján egyenesen nyilvános főtárgyalást kitűzni.

Az Emberi Jogok Ligájának ro-mániai tagozata kezdettől fogva magáévá tette Mittelmann József ügyét és hisszük, hogy ezt az

ügyet, ha az igazság ügye, olyan kiváló elmék, mint Costa-Foru és Dobrescu — akik Mittelmann ve-delmét vállalták — diadalra is viszik. Addig is legyen minden igazságszerető ember elismerése Székely Béláé, a harcós újságíróé, aki az utban levő igazság nagy-szeri avantgardejának mutakoz-tott...

A német delegátusokat nagy ünnepélyességgel fogadták Londonban

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A locarnoi egyezmény ratifikálására Lon-donba érkezett német delegátusokat a pályaudvaron nagy ünnepé-lyességgel fogadták. Megjelentek Chamberlain angol külügyminisz-ter, Stahmek német nagykövet, valamint a diplomáciai testület tag-jai. Chamberlain a legszívélyesebben üdvözölte Luther német kancellárt és Steresemann külügyminisztert, majd az éppen akkor érkező belga delegátusokat is üdvözölte. A tömeg lelkesen megéle-nezte a kiküldötteket.

A régi Várad romantikus esztendei EMBEREK ÉS TÖRTENETEK

Írta: MARTON MANDÓ

(83)

Bíró Lajoson kívül benső ba-rátságot tartott Halász Lajos-sal, Dési Gézával, s egy régi hírlapíróval, aki akkoriban a városi közigazgatásban is szép nívót viselt és azt mondták, hogy ő a város esze. Ez a nyugtalan, eredeti, érdekes ember szintén azok között volt, akik hamar felismerték az is-teni lángot és igyekeztek cso-dálatos csillagpályáján a költőt a Parnasszusra emelni. Ez a barátja és Halász a fiatalos, gondtalan kedély örököse, friss ajándékaival halmozták el Adyt, aki páratlan kedvvel mu-

latott ennek a két kedves, el-més, ragyogó bouhémmek a társaságában.

Barátai közé tartozott Vá-rady Zsigmond, akivel klasz-szikus éjszakai vitái voltak az új irodalomról, s ép úgy barátja volt Kurländer Ede, s a költő földesúr Hajós Izsó, aki rajongó csodálattal figyelte Adyt. Közel állott hozzá Adorján Emil, Lán-czi József, akiknek a komoly barátságát lovagias ügyekben is igénybe vette, mert hiszen Ady Endre is fiatal volt, kuruc volt, Korda Sándor, Dénes Sándor, Jakobi Andor, Ver-mes Kornél, Kepes Samu, mind jó barátai voltak épp úgy, mint a kedves öreg Stern Herman, a Korona kávé, vagy Molnár Henrik a Széchenyi kiosk gazdája, Peterdy Sándor drága öreg színész és Giraud Árpád riedörkapitány, nem szólva Nyáray Tóniról. Gentry barátja is akadt: Bartos Gábor, ka-tonatiszt is Podhraczký fő-hadnagy. Ezek a barátságok nagyrészt a márvány asztalnál,

A babájának, Karácsonyra ajándékot Lukács cégnél szerezhetsz be

a mamájának, a feleségének és mindenkinek

csak

heti vagy havi részletfizetés mellett, ahol nem számítják fel részlet-űrlapunk: Bizonyítékul alant

	Készpénz	3 óra	5 óra		Készpénz	3 óra	5 óra
m. 140 széles szövet 1 komplett férfi ruhára Lei	630	660	690	1 vég 23 mtr. szepességi vászon . . Lei	1196	1256	1316
50 m. 140 széles kockás szövet egy női kabátira „	750	788	828	1 kész férfi raglán „	2800	2940	3080
m. dupla sz. kockás és csikos szövet 1 női ruhára „	450	473	497	1 kész férfi ruha vagy méret után . „	2850	2900	3100
1 mtr. angol zephir egy férfi ingre	180	189	198	1 kész női kabát vagy méret után . „	2800	2940	3100

vagy a fehér asztalnál szület-
tek.

Valami bájos, atyás szeretet
volt az, ami Ady Endrét halá-
láig Emőd Tamáshoz kapcsolt.
Tamás fantasztikus imáda-
tát, amint már elbeszéltem,
diák eszendeiből hozta. A ra-
jongó gimnázista, a fehérpa-
pok országszerte csodált isko-
lájára sok-sok régi dicsőséghez
új, meleg fényt kezdett vetni
költői tehetségével, s Ady élén-
ken érdeklődött Emőd Tamás
iránt. Mikor aztán az érettségi
bizonyítvány bilétájával belép-
ett az ugynevezett életbe, az
ugynevezett életnek a karzatá-
ra, Ady boldogan, szerető szív-
vel ölelte barátságába. Érde-
kes, hogy a nagy költő, aki
már régen lemondott a jogászi
karrieréről, apai érzéssel óvta
Tamást, aki a jogakadémia pol-
gára volt:

— Nagyon félek, hogy leka-
nyarodsz a pályádrol. Nézz
rám és végy példát. Fiacskám,
te talentum vagy és a talentum
a szabályos utakat nem na-
gyon szíveli. De mit akarsz?
Muszáj tanulnod...

Bizony Emőd Tamás se lett
váradi fiskális. Lett remek új-
ságró, lett ünnepezt költő,
drámaíró, de a szigorlatokra el-
felejtett jelentkezni. Fiatalságá-
nak első idejét szinte az Ady
kultusza töltötte ki, Endre érez-
te a mélyről való szeretetet és
ragaszkodást, ami kölcsönbe
ment, s a kis poétát fenntartás
nélkül bizalmába fogadta. Ez a
bizalom annyira mély és őszin-
te volt, hogy későbbi időkben,
— mert hiszen Ady Endre ak-
kor már elszakadt Váradtól —
egy-egy versének merészebb
strukturáját, frappáns részletét
Tamással vitatta meg.

Egyik megrendítő versébe
Ady acélos erővel vert bele
egy triviális szót. Ezt: frász. A
verset megjelenése előtt el-
küldte Emőd Tamásnak:

— Mit szólsz hozzá? Ugy-e
jól fest ezen a helyen a frász?

Igen, kétség kívül oda való
volt és az volt oda való; Ady
divinatoriusan érezte a szavak
helyzeti energiáját is. Ki merte
volna kifogásolni? De mégis.
Emőd türemszék tartotta.
És elkezdett rimázkodni, kezd-
te lekonyorogni a fatális szót:
ne, ne, mégse... Ady közben
lejött Váradra. Tamás a bode-
gában és hajnalig tartó sétákon
a faszorban fiúi alázattal és
jobbágyi hódolattal kapacitálta
a Vér és arany költőjét. Hihe-
tetlen argumentumai voltak.
Gyulay Páltól az utókorig.
Endre hatalmasakat nevetett,
de a végsőig makacs volt:
nem és nem...

— Tamás szívem, kár a fá-
radságért, nem fogsz a lábam-
ról levenni. Kell. Pompás di-
hamikája van ennek a szónak.

Látszott, hogy pusztá sze-
szély volt a brutális kifejezés-
hez való ragaszkodása és örült
a győzelemnek. A vége az lett,
hogy örömet látva, Tamás vele
örült.

(Folytatom.)

HIREK

Dec. 10-én
Henry Marleau

a világ legnagyobb
hegedűművésze
a Heyman-keriben.

Jegyek a Hegedűs Hirlap-
irodában.

Adományok
Madas István családja
számára

Hírt adtunk arról az akció-
ról, amelyet az elhunyt Ma-
das István itthagott családjá-
nak felsegélyezésére indítottak.
A mozgalom már is igen ked-
vező irányt vett. Az első na-
gyobb adakozó Waiszlo-
vits temetkezési vállalata
volt, aki a derék színész impo-
zánz végtisztességének 5000
lejt kitevő költségeit érintetlen-
ül a nemes célra adományozta.
Ezt követte a váradi Agrár-
bank, amely szintén 500 lej
adománnyal szerepel már a lis-
tán. Azután Kálmán György
1000 lejjel, Waiszlovits Emil
1000 lejjel, Rein Marcel 500
lejjel, Weinberger Lajos 500
lejjel, N. N. 500 lejjel, dr K. 200
lejjel, Váradi fésűgyár 300 lej-
jel, Első Erdélyi Biztosító 200
lejjel, a Cunard Line 200 lejjel,
Manhardt József 100 lejjel, N.
N. 100 lejjel járultak hozzá az
emberbaráti mozgalom cred-
ményt ígérő sikeréhez.

* December 15-ig a régi
élelmiszerárak maradnak ér-
vényben. Az árakat ellenőrző
nagybizottság csak e hó köze-
pén tartja ülését. Addig termé-
szetesen a régi élelmiszerárak
maradnak érvényben.

* Olcsón lehet utazni Kon-
stantinápolyba. A földkere-
ség öt legszebb városa között
feltétlenül jut hely Konstanti-
nápolynak, amely a háborús
aléltágból most ébred igazán
új életre. Turisták szívesen ke-
resik fel Sztambul és ez an-
nál könnyebb, mert a legutóbbi
időkben a török hatóságok a
beutazásnak számos korlátozá-
sát megszüntették. Sőt alakult
Konstantinápolyban egy egye-
sület, a „Touring Club
Turc”, amely az odaérkező
idegenek számára könnyen
hozzáférhetővé akarja tenni a
Bizánc szépségeit és ez az
egyesület gondoskodik arról is,
hogy a turisták beutazását és
ottvaló tartózkodását formali-
tások ne igen nehezítsék. A He-
gedűs Hirlapiroda menetjegy-
osztálya most abban a helyzet-
ben van, hogy olcsó utazás le-
hetőségét kínálhatja a közön-
ségnek; részletes felvilágosi-
tással szívesen szolgál.

* Baranyi Jolán hangversenye.
Az operaelőadások megszüntével
sajnos, ma már csak hangverseny-
pódiumról hallgatja a váradi publi-
kum K. Baranyai Jolánt. Szomban-
ton tartott hangversenyének sike-
réről — technikai okokból — csak
ma áll módunkban beszámolni. A
koncert műsora igazán gazdag és
sokoldalú volt. Nagyszerű teljesít-
mény volt egy Rossini és egy We-
ber opera-ária, valamint egy Iso-
nard pompázó koloratur ária.
Grieg, Diczl, Donizetti, Bizet és
Lavotta dalai és áriái tették ra-
gyogóan változatossá a program-
mot. Wagner: Bolygó hollandija-
nak gyönyörű balladája fejezte be
a műsort. Baranyai Jolánt lelkes
és őszinte ovációban részesítette
a hangverseny publikuma. De ki-
jutott az ünneplésből Mandel
Ilonkának is, a kivételes tehetségű
zongoraművésznőnek is, aki töké-
letes precizitással látta el a kísé-
retet és egy önállóan előadott
Liszt-kompozícióval csak emelte
az est szintjét.

* A Gyermekbarát szerdai tea-
delutánján, mely december 2-án,
délután 5 órakor lesz a Royal bi-
tűben, a következő háziasszonyok
és házikisasszonyok fognak közre-
működni: dr Bock Alfrédné, Ba-
log Árpádné, Grossu Friedricné,
Seitán Jonelné, Buttyka Lajosné,
dr Erzmán Lajosné, Farkas Ist-
vánné, Kertész Mártonné, Kálmán
Sándorné, Kepes Samuné, Filip
Imréné, Mihályi Lajosné, dr Ker-
tész Rezsőné, Nusbaum Gyuláné,
Schönfeld Lajosné, Szigeti Pálné,
Forgács Mimi, Bleier Ella, Bene-
dek Magda, Munk Lili, Varró Ág-
nes, Popovits Lili.

* Plédek a bérkocsikkal! A
télbe forduló időjárás a bérkocsik
fokozottabb ellenőrzésére készítet-
te a rendőrhatalóságot. Miután
Nagyvárad területén nincs megfe-
lelő számú csukott kocsi, a közle-
kedésügyi osztály főnöke úgy pró-
bál segíteni a bajon, hogy minden
bérkocsitulajdonosra kötelező mó-
don elrendelte az utasok számára
külön takarókról és plédekről kell
gondoskodni. Ezeket a takarókat
kimondottan csak a vendégek
használhatják és állandóan tisztán
tartandók.

* Hólabda uzsonnák a zsidó ag-
gokháza javára. Az irgalom és az
elhagyatottakról való gondosko-
dás jegyében határozta el az ag-
gokháza vezető bizottsága a hó-
labda uzsonnákat. Nagyváradon az
idén először kerül ez a jótékony-
sági rendszer és ez intézmény
hölgybizottsága, élükön az agilis
és fáradhatatlan Arató Ferencné-
vel, megindították e héten a moz-
galmat, hogy a nagyváradi zsidó
asszonyok és leányok folytassák a
jótékonyt, amely ezen a mó-
don kevés áldozatot kíván a házi-
asszonyoktól, szórakozást nyújt a
családok otthonaiban és végered-
ményében szép anyagi sikert hoz-
hat az arar nagyon reászoruló ag-
gokházának. Sok fáradt, támoga-
tásra kényserített öreg ember vár
a befogadásra. Így hát a mozga-
lom nagyon is megérdemli a leg-
szelesebb körök figyelmét. A hé-
ten négy uriaszony kezdte meg
az uzsonnák rendezését Arató Fe-
rencné, Vajda Sándorné, dr Erdé-
lyi Miklósné és dr Réti Ignácné,
szép sikerrel. Bizonyára minden-
kihez eljut a következő szövegű
meghívó: „A nagyváradi zsr. hit-
község felügyelete alatt működő

zsidó aggokháza a hólabda ren-
szerű uzsonnák megtartását hatá-
rozta el. A rendszer abban áll,
hogy egy-egy háziasszony 10 ism-
rőset téara vendégül látja és
meghívottak mindegyike a követ-
kező újabb 5—10 ismerőset hív-
uzsonnára. Egy-egy uzsonna
résztvevő vendég 20—20 lejt fiz-
le az aggokháza javára. Betartá-
dó szabály, hogy teán és vajas k-
nyeren vagy ehelyett kávé és k-
lácson kívül az uzsonnát rende-
háziasszonyok a uzsonnához ma-
nem adnak.

Leltner Márton rt.-ről cerna-
maszt étkezéskészletek legszebb kiví-
ben, óriási választékban

* Ma este van a Fischer
zongora-est. Ma este tar-
egyetlen hangversenyét
Katholikus Körben Fischer
né- Szalay Stefánia. A
váló tehetségű zongoraművés-
nő koncertje kétségkívül a vá-
radi zeneélet egyik kimagas-
eseménye. Fischer né műsor-
Bach, Schuman, Chopin, D-
bussy, Liszt, Kodály és Bart-
művei szerepelnek. De vá-
zatossá teszi a műsort
Csighy Ella, a pompás
hetségű énekesnőnek két Sz-
lay-dala, amelyet maga a sz-
zó, dr Szalay Ernő kísé-
zongorán, aki különben hár-
eredeti zongora-kompozíció
is be fogja mutatni a hangv-
seny keretében.

Emil Jannings
a legnagyobb német
filmművész

Emil Jannings
játssza az
Utolsó ember címszerepet

Az utolsó ember
c. filmnek az egész világon
elismert nagy hírneve van.

Az utolsó ember
c. hatalmas film az első, amelyet
Amerika a háború óta befogadott

Az Apolló mozgó
játssza az Utolsó ember című
hatalmas filmet
1925. december 1—4-ig.

Vásznak, chiflonok, damasz-
ethérneműre és ágyneműre legjobb
nőségben Leltner Márton rt.-n

Női
hócipő REICHARD
500 lejtől
kapható cipőüzletében

MOZI

MOZISZÍNHÁZAK MŰSORA:

A könny és a mosoly vál-
kozának az Apolló legújabb vi-
szenzációt keltett filmuj-
ságában, az „Utolsó em-
ber”-ben. Jannings, ez a nagy
művész úgy játszik a nézők ke-
ltyével, ahogyan akar. Ha
akarja, harsogó kacagást
sal ki a közönségből, ha pedig
egy tetszik neki, könny szökik
szemükből. Csodálatos mű-
vész, akinek ma nincs riválisa.
Az „Utolsó ember” mint film is
eseménye a világ filmiparának.
A legnagyobb európai és ame-
rikai metropolisokban hónap-
on keresztül vetítették és egy-
ev alatt mindenütt kétszer kel-
tett reprizre venni. Az Apolló
egy áldozat árán szerezte
meg ezt a filmet, amelyet a leg-
kéleesebbnek ismert el a
kritika. Az „Utolsó ember” ma
kedden, szerdán, csütörtökön
és pénteken kerül színpadra. Sies-
sen, váltsa meg a jegyét, mert
várja az érdeklődés.

A Dorian-filmszínházban
ma, kedden a „Perdita” című 7
felvonásos gyönyörű szép film
látható, amely Boccaccio műve
után készült. Bernhardt Goetz-
ke, Werner Krauss, Xenia Des-
si, Hanna Ralph, Ivy Duke és
Lionel Barrymore játsszák a fő-
szerepeket. Az előadások 5, 7
és 9 órakor kezdődnek. — Jön:
„Botrány!”, a főszerepben Rod
a Rocque és Glória Swanson.

HEYMAN-SZINKÖR

Előadások kezdete hétköznap 5,
és 9 órakor. — Vasárnap és ün-
nepnap 3, 5, 7, 9 órakor. — Elővé-
tel pénztár délelőtt 10-13 óra 1-ig.

HETI MŰSOR

Kedden: A tűz-táncosnő, izgal-
mas társadalmi dráma. Főszerep-
lők: Alfred Abel, Ruth Weyher,
T. Berliner. Rendes helyárak.
Szerdán: A tűz-táncosnő. Izgal-
mas társadalmi dráma. Főszerep-
lők: Alfred Abel, Ruth Weyher,
T. Berliner. Rendes helyárak.
Csütörtökön: A tűz-táncosnő.
Izgalmas társadalmi dráma. Fősze-
replők: Alfred Abel, Ruth Wey-
her, T. Berliner. Rendes hely-
árak.
Pénteken: A tűz-táncosnő. Iz-
galmas társadalmi dráma. Fősze-
replők: Alfred Abel, Ruth Wey-
her, T. Berliner. Rendes helyárak.

A Tűz táncosnő. Az utób-
bi évek egyik legszebb filmje
kerül vetítésre a Heyman Szin-
körben ma, kedden, szerdán,
csütörtökön és pénteken s ez a
„Tűz táncosnő” 7 felvonásos iz-
galmas társadalmi dráma, a
melynek főszerepeit Alfred
Abel, Ruth Weyher és T. Ber-
liner játsszák. A film bővel-
kik szebbnél-szebb jelenetek-
ben, de leghatásosabb jelenet
az, amikor a Tűz táncosnő le-
trávi szerelmét és egy tengeri
hajón megcsókik, amelyet az-
án üldözőbe vesznek. A Tűz-
táncosnő előadásai mindenkor
5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Két pesti úr leugrott
a negyedik emeletről

— Budapesti tudósítónk távirata —

Az öngyilkossági járvány még
egyre dühöng a magyar főváros-
ban. A tőzsdei krachot, ugylátszik
még sokan nem tudják kiheverni
és végső elkeseredésükben a ha-
lált választják. Az öngyilkos sta-
tisztikában tekintélyes számban
szerepelnek volt tőzsdebizoma-

nyosok.

Tegnap este nyolc órakor a Ka-
tona József-utcában Jassovitz
Gyula magánhivatalnok és Jasso-
vitz Samu tőzsdebizománys a ne-
gyedik emeletről leugrottak és
szörnyethaltak. Tettüknek oka is-
meretlen...

Elfogtak Váradon
egy okmányhamisító fiatalembertAki hamis okmányokkal lépett a pénzügyigazgatóság
szolgálatába

Pár hónappal ezelőtt leltűnt
Nagyváradon egy fiatalembert, aki
hol tanárnak, hol tisztviselőnek
adta ki magát. Egy időben röpcé-
dulát osztogattatott a városban,
amelyen hangzatos jelszavakkal
hirdette, hogy francia és angol
nyelvtanítást vállal. A fiatalembert
viselkedése magára terelte a szí-
guranca figyelmét is és e perctől
minden lépését szemmel tartották.
A sziguranca rövidesen megállapi-
totta, hogy a fiatalembert Donica
Constantinnak hívják és pár hét-
tel ezelőtt a pénzügyigazgatóság
szolgálatába állott. Itt is figyelték
és rájöttek arra, hogy

hamis okmányok alapján fog-
lalta el új állását.

A hamis okmányokat aztán visz-
szalepták, nehogy azokat felterjeszi-
hessék a minisztériumhoz. Közben
azt is megtudták, hogy

a pénzügyigazgatóságon több
hivatalos bélyegzővel ellátott
nyomtatványt lopott el.

Pár nappal ezelőtt Muresan detek-
tív elutaztatta a fiatalembert, aki-
nek lakásán azonnal házkutatást
tartottak.

A házkutatás alkalmával meg-
találták a hamis okmányokat,

azonkívül számos kitöltetlen kato-
nai igazolványt is találtak. Az ok-
mányhamisító fiatalembert ma át-
adták az ügyészségnek.

Négy millió lejbe kerül
a Kertváros új iskolája

Az iskolaszék elfogadta a főmérnök javaslatát

A Kertvárosban létesítendő új
elemi iskola ügye tegnap végre
olyan fordulathoz érkezett, amely
legalább is reményt nyújt arra,
hogy ezt a feltétlen szükséges in-
tézmenyt nagy áldozatok árán
mégis megvalósítják.

A központi iskolaszék Vostinár
János dr. főjegyző elnöklésével
tegnap délből megtartott ülésén
foglalkozott a kertvárosi iskola
építése kérdésével. A tanügyi ha-
tóságokat Maior esperes, Firu Jo-
nescu és Catana igazgatók képví-
selték. Az iskolára vonatkozó
építési tervet Kőszeghy József
főmérnök ismertette a bizottság-
gal.

Az emeletes épület, amelyhez
egy teljesen modern igazgató-tani-

toji lakás is tartozna, a költségve-
tés szerint körülbelül

négy millió lejbe kerülne.

Az iskolaszék a főmérnök javas-
latát minden változtatás nélkül
magáévá tette és ilyenértelmű ja-
vaslatot terjeszt a tanács elé jó-
váhagyás céljából.

Az új iskolát a Rimanóczy Kál-
mán által

iskola céljára adományozott
telken építik fel.

Foglalkozott még a központi is-
kolaszék a Nilsesz-telepen létesít-
endő iskola építésének kérdésé-
vel is, de érdemleges döntést nem
hoztak, miután a tanács határoza-
tát akarják bevárni a Kertváros
új iskolája ügyben.

hogy végérvényesen csak a hi-
vatalos vizsgálat lefolytatása
után fognak dönteni.

Bejelentette továbbá Jelinek
elnök, hogy sikerült a hegy-
örök számára szerverhaszná-
lati engedélyt szerezni. A vá-
lasztmány ezt örömmel vette
tudomásul és elhatározta, hogy

Mikulás

ajándéknak legalkalmasabb

a karácsonyi

MORAVETZ 1926. ALBUM

Ára 180 Lei

a Hegedüs Hirlapirodában.

a fegyvereket maga fogja be-
szerezni.

Kimondotta még a választ-
mány, hogy átiratban fordul a
városhoz, kérelmezni fogják,
hogy a jövő évi költségvetésbe
még négy hegyör illetményét is
állítsák be, mert a jelenlegi
nyolc hegyör nem tudja a
nagy tevékenységgel járó szol-
gálatot ellátni.

Elhatározta végül a választ-
mány, hogy a Kissötétág, Tör-
kölymérő, és Görög-oldal ut-
jainak rendbehozására 300
ezer lej segélyt kér a várostól.

Szabadlábba helyezeli a váradí
Tábla két szatmári kereskedőt

A szatmári vizsgálóbíró egy
több milliós állatszallítási vissza-
élés gyanúja miatt letartóztatásba
helyezte Jeremiás Lajos és Krausz
Herman kereskedőket, akik e ha-
tározat ellen fellebbeztek a szatmá-
ri törvényszékhez. A két kereske-
dőt a törvényszék szabadlábba
helyezte, ami ellen az ügyész fel-
lebbezett a váradí Táblához. Itt
tegnap foglalkoztak az ügygel és
megerősítették a törvényszék ha-
tározatát, ilyenformán a szabad-
lábba való helyezés jogerőssé vált.

Henry Marteau
váradi hangversenye

Nemzetközi relációban a leg-
ragyogóbb művésznevek egyi-
ke Henry Marteau. Nem az
újonnan felkapott starok közül
való, hanem a régi, igazi nagy-
ságok sorából. Enescu, Kreis-
ler, Flesch és Kubelik feltűné-
sével

esik egy
időre
Henry
Marteau
megjele-
nése a
párisi
koncert-

dobogón. Ő a legkiválóbb fran-
cia zenepedagógus is, s az ő
keze alól került ki a már szin-
tén világhírű és Nagyváradon
is rendkívüli sikert aratott Al-
ma Moodie és az amerikai
Fritz-Reuter. Most Genfben
él Henry Marteau és arrivált
hegedűművészek hozzászólás-
nak az utolsó simításokért. Ez a
csodálatos hegedűművész most
Nagyváradra jön. A hegedűjá-
téknak abszolút stílusa, a
technikának szinte alárendelt
szerepű biztonsága az, amit ez
a művész produkál. Kivételes
nagy eseménye lesz a váradí
szezonnak ez a koncert, amely
december hó 10-én folyik le a
Heyman Szinkörben. Jegyeket
a hangversenyre jó lesz az idő
rövidségére tekintettel már
most megváltani a Hegedüs
Hirlapirodában.

A külföldi vasuti jegyeket min-
denkinek szigorúan a napi kurzu-
son árusítja a Nemzetközi Háló-
kocsitársaság nagyváradí fiókja
(Hegedüs Hirlapiroda.)

* Cipészek figyelmébe! Gyö-
nyörű szép cipő divatlap érke-
zett a Hegedüs Hirlapirodába.

Akar-e ön ingyen csokoládét?

Ha igen, úgy vásároljon **Horovitz** Színház-utcai cukorka-áruházának nagy **Mikulás-vásárján** 100 lei értékűt, akkor ingyen kap egy tábla finom csokoládét. 1504

A fogház műhelyekben állandóan kaphatók mindenféle**BUTOROK**

és hajlított székek legolcsóbb árakban. — **ENGELSTEIN**
Sfr. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u. 10)

PUBLICATIE DE LICITARE.

Se aduce la cunostinta amatorilor ca Regimentul 86. Infanterie va tine in ziua de 29 Decembrie 1925. orele 10 licitatie publica pentru aprovizionarea cu carne si grasime pe exercitiul 1926 in cazarma Regtului.

Cei ce doresc a participa vor lua cunostinta de Caietul de sarcine pe care-l pot vedea zilnic intre orele 10—11 in cabinetul ajutorului sef de corp.

Ofertele vor fi inchise si cu garantia prevazuta de legea Contabilitatii publice.

Oradea la 28 Noemvrie 1925.
Comandantul Regimentului 86 Infanterie. Colonel Tucala. 2220

Perzsaszőnyeg-szövéshez

ügyes munkás és tanuló-lányokat felveszek

Pictorul Grigorescu

(Mészáros)-utca SZÉKELY.

Antistia Orasului Oradea-Mare. Nr. 312—1925.

PUBLICATIE DE LICITATIE.

Subsemnatul executor administrativ aduc la cunostinta generala, ca mobilele constatate din mobile, animale, carne, slanina etc. apreciate la 71.200 lei, sechestrate judiciare pe calea executiei de indetulare executata pentru incasarea creantei de 10.000 lei si accesorii in favorul lui aminorul Joan Racz repr. prin dr. Béla Lévai avocat contra lui in urma inchirierii antistiei orasului Oradea-Mare No. 7242—1925 se vor vinde prin licitatie publica pentru executarea caruia la fata locului adica Str. General Holban No. 35. se fixeaza ca termen ziua de 2 Decemvrie 1925 ora 10 la care se invita amatorii cu observatiunea, ca mobilele din chestie in caz de necesitate se vor vinde si sub preputile de evaluare. Inviat pe toti acei amatori, cari isi rezerva de preemtiune asupra acestor imobile, sa-si anunte aceasta dorinta a lor la subsemnatul executor. Oradea-Mare, la 16. Novembrie 1925.
Victor Lörinczy executor administrativ. 2221

Freund Benjámín ékszerész üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Orát, ékszert, látszert leszállított árban árusít. Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2212

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse

Állást keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP**LEVELEZÉS**

Gyermek kocsik Szókenél, Plata unirii 16. 205

LAKÁS

BUTOROZOTT szobát teljes ellátással keresünk vasut közelében. Cim a kiadóban. 218

ALKALMAZÁS

SZOBALÉANYT ügyeset december 1-re keresek Sonnenfeld Gusztáv, Károly herceg (Szilagyi Dezső) utca 6. II. em. 219

VARRÓNÓ elsőrendű, kabátokat szépen készít. Csakis jobb házakhoz jutányosan ajánkozik. Cimeket a kiadóba kér. 218

GYERMEKSZERETŐ komolyabb leányt magyart v. németet azonnali belépésre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 236

DEUTSCHES Fräulein zu 3 Jahren Buben pr. sofort gesucht. Sonnenwirth, Str. Avram Jancu 13 235

EGY középkori nő házvezetőnői állást keres (kitűnően tud főzni) magános úrnál vagy főzőnőnek ajánlkozik gyermekével. Cimeket a Hegedüs Hirlapirodába kér. 83

IRODASZOLGÁNAK ajánlkozik rendkívül ügyes, megbízható magyar fiú, a katonaságnál most szerelt le, románul is jól tud. Tiszteleg, dolgos, hűséges ember. Címét szíveségből közli a Hegedüs Hirlapiroda. 293. Sz.

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek azonnaltalra felvétetik hol a férfi állandó gyári munkára alkalmazást nyer. Victoriei (Kolozsvári) utca 48. 250

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egy kabátra való nagyon szép szövet rendkívül olcsó áron. Megtekinthető a Nagyvárad kiadóhivatalában. 214

UGORKA ecetes és vizes nagyobb mennyiségben kapható. Cim a kiadóban. 139

MAGAS áron megvételre keresem: Gárdonyi Géza Bor című színművét, Drasche Lázár Éva kis keze, Ferenci Árpád Andrejevna Nadja forradalma, Janson Gusztáv Costa Negra, Jókai Mór Egy az Isten, Aki a szívét a homlokán hordja című könyveket. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 193

JÓKAI Mór: Egy az Isten című könyvét magas áron megveszem. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 194

MAKULATURA papir nagy tételben kapható a Hegedüs Hirlapirodában. 898

EGYSZERŰ teljes borbély műhely berendezés eladó. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 205

HÓ és sárcipőt leggyorsabban javít Vulcan, Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 15. 200

PIANINOT bérbe, esetleg megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 213

PONSON du Terrail Vadász kutyája, Erdős Renée; Norina című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 219

38-as jökarban levő női hócipőt megvételre keresek. Cimet Hegedüs Hirlapirodába kér. 229

IRÓASZTALOK nagy műhelybe vagy varrodába alkalmas, munkaszasztalok, puldok eladók. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 247

ELADÓ jökarban levő autóbunda és lábszák. Színház-utca 4. II. em. 248

TELEFON készüléket megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 240

ELADÓ réz gyermekágy, gyermekkosci, konyhaasztal, kétszárkás spór. Cosbuc (Szalárdi) utca 9. házmesternél. 245

KÜLÖNFÉLÉK

ANGOLUL magánaton tanuló férfi, komoly partnert keres a tanuláshoz. Bővebbet Balázs a Hegedüs Hirlapirodában. 228

EBÉD, vacsora kosztot keresek zsidó uricsaládnál „Házi” jeligére a Hegedüs Hirlapirodába. 249

GÉPAJOUROZAST és sehermű endlízést készít Erbstein Cuza Voda (Szacsavay) utca 28.

Értesitem a t. hölgyközönséget, hogy az „Erzsébet” kalapszalomból kiléptem és

Strada Vlahuța 7. SZ. a. (Szt. János)-u.

FLÓRA

céggel PAPADOPOL-né úrnóval társas üzletet nyitottam.

Raktáromon állandóan bécsi modelleket tartok. Férfi, női és gyermekkalapok alakítását pontosan és jutányosan eszközölöm.

Amidőn a t. hölgyközönség b. pártfogását kérem, ma adtam kiváló tisztelettel

UNGAR ETELKA. 222

Ridikülök

gyártását megkezdettük

azokat

eredeti gyárban árusítjuk

Nagyvárad Bőröndár és Táskagyár

Cuza Voda (Szacsavay)-u.

Világhírű operák

teljes zongorakivonatai olcsó pénzért. Kevés pénzért bárki egy egész zenei könyvtárt szerezhet meg a

Hegedüs Hirlapirodában

Az alanti operákat a legjobb kiadásban, melyben az első taktustól az utolsóig minden bent van.

Beethoven Fidelio	88.
Bellini Norma	66.
Bellini Alvajáró	66.
Bizet Carmen	99.
Boito Metistofeles	99.
Donizetti Lucia de Lammermoor	66.
Donizetti Lucrezia Borgia	66.
Flotow Martha	99.
Gounod Faust	110.
Halévy Zsidónő	110.
Meyerbeer Hugonották	99.
" Protéta	110.
Mozart Don Juan	99.
Poncinelli Gioconda	99.
Rossini Othello	99.
" Semiramis	99.
" Sevillai borb.	88.
" Tell Vilmos	99.
Thomas Mignon	110.
Verdi Aida	88.
" Ernani	88.
" Macbeth	88.
" Alarcosbál	88.
" Nabucodonozor	88.
" Rigoletto	88.
" Traviata	88.
" Troubadur	88.
Wagner Bolygó Hollandi	120.
Wagner Lohengrin	120.
" Tannhäuser	120.
Weber Freischütz	66.

A DIE DAME

legújabb száma ára 70 lei

Kapható

a Hegedüs Hirlapirodában

Sonnenfeld Adolf-nvmda r.